

Seminar Riigikogu konverentsisaalis kolmapäeval, 16. aprillil 2025

**Kuidas tagada Eesti teaduse ja teadlaste elujõud?
Kuidas hüva teadusnõu jõuaks poliitikuteni?**

Korraldajad: Riigikogu kõrghariduse toetusrühm ja akadeemilised ametiühingud

Palume registreeruda hiljemalt 11. aprilliks: forms.gle/sbSzX91mpGCKEAMcA

AJAKAVA

9.30–10.00 Kogunemine, kohv

Modereerib: **Toivo Maimets**, Tartu Ülikooli rakubioloogia professor, Eesti Teadusagentuuri nõukogu liige

10.00–10.10 Avamine. **Kristina Kallas**, PhD, haridus- ja teadusminister

10.10–10.20 Sissejuhatus teemasse. **Margit Sutrop**, Riigikogu kõrghariduse toetusrühma esimees, Tartu Ülikooli praktilise filosoofia professor

I sessioon. Eesti teaduse ja kõrghariduse jätkusuutlikkusest

- Kuidas tagada Eesti teaduse, teadlaste ja õppejõudude elujõud?
- Kuidas tagada kõigi Eestile vajalike erialade ekspertiis?
- Mis andmed on meil olemas ja kus on teadmistühik?

10.20–10.35 **Anu Noorma**, Eesti Teadusagentuuri juhatuse esimees, Tartu Ülikooli professor, *Teaduse rahastusmehhanismid. Riskidest tänases teadusrahastuses*

10.35–10.50 **Jaak Aaviksoo**, Eesti Teaduste Akadeemia akadeemik, *Eesti kõrghariduse valikutest*

10.50–11.05 **Toomas Vaimann**, Tallinna Tehnikaülikooli juhtivteadur, Eesti Noorte Teaduste Akadeemia president, *Eesti teaduse inimressurss. Kui jätkusuutlikud on Eesti teadus ja kõrgharidus?*

11.05–11.20 **Larissa Jõgi**, Tallinna Ülikooli andragoogika dotsent; **Kaire Povilaitis**, Tallinna Ülikooli nooremteadur, õppimis- ja õpetamiskeskuse juhataja, *Akadeemilise töö võlud ja valu. Rahvusvaheline uuring*

11.20–11.30 **Halliki Harro-Loit**, Tartu Ülikooli ajakirjanduse professor, *Targa akadeemilise kogukonna kujundamise riskid ja võimalused*

11.30–12.00 **Paneeldiskussioon. Kuidas tagada Eesti teaduse ja teadlaste elujõud?**

Modereerib: **Halliki Harro-Loit**, Tartu Ülikooli ajakirjanduse professor

Osalejad:

Este Leidmaa, Tartu Ülikooli füsioloogia kaasprofessor

Mari Moora, Tartu Ülikooli teadusprorektor, koosluse ökoloogia professor

Marek Tamm, Tallinna Ülikooli kultuuriajaloo professor, akadeemik

Martin Aidnik, PhD, sotsioloog, akadeemiliste ametiühingute liige

Priit Pikamäe, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna direktor, külalisprofessor

Renno Veinthal, PhD, Haridus- ja Teadusministeeriumi teadus- ja arendustegevuse ning kõrg- ja kutsehariduse poliitika asekanstler, Eesti Teadusagentuuri nõukogu esimees

Riina Sikkut, Riigikogu liige (Sotsiaaldemokraatlik Erakond)

Ruth Tammeorg, Tartu Ülikooli Ametiühingu juhatuse esimees

12.00–12.30 Lõunapaus

II sessioon. Teadmispõhine poliitikanõustamine

- Kuidas väärt teadusnõu jõuaks poliitikuteni?
- Teadmispõhine poliitikakujundamine – mis toimib ja mis mitte?
- Millist teadmispõhist poliitikanõustamise süsteemi me vajame?

12.30–12.45 **Marko Piirsoo**, PhD, Eesti Teadusagentuuri strateegilise analüüsi osakonna juhataja, *Teadmistele tugineva poliitikanõustamise süsteemi tugevused ja kitsaskohad Eestis*

12.45–13.00 **Mart Saarma**, Eesti Teaduste Akadeemia president, akadeemik, *Mõtteid teadusnõustamise arendamiseks*

13.00–13.15 **Laura Kirss**, Riigikantselei strateegiabüroo nõunik, *Teadusnõustamise olukord ja võimalused Eestis – vaade Riigikantseleist*

13.15–13.30 **Tea Danilov**, Arenguseire Keskuse juhataja, *Arenguseire Keskuse roll tõenduspõhises poliitikakujunduse*

13.30–14.00 **Paneeldiskussioon. Kuidas parandada dialoogi teadlaste, poliitikute ja ametnike vahel?**

Modereerib: **Margit Sutrop**, Riigikogu liige (Reformierakond), Tartu Ülikooli praktilise filosoofia professor, eetikakeskuse juhataja

Aveliina Helm, Tartu Ülikooli taastamisökoloogia professor, kliimaministri teadusnõunik

Helen Eenmaa, Tartu Ülikooli valitsemise ja õiguspoliitika kaasprofessor, Euroopa noorte akadeemiate teadusnõukogu president, SAPEA juhatuse liige

Irja Lutsar, Riigikogu liige (Eesti 200), Tartu Ülikooli meditsiinilise mikrobioloogia professor, Vabariigi Valitsuse teadusnõukoja juht (2020-2021)

Liina Kersna, Riigikogu liige (Reformierakond)

Mart Saarma, Eesti Teaduste Akadeemia president, akadeemik

Toivo Maimets, Tartu Ülikooli rakubioloogia professor, Eesti Teadusagentuuri nõukogu liige, Vabariigi Valitsuse teadusnõukoja juht (2022-2023)

14.00 Konverentsi lõpetamine

Kontakt Riigikogus: **Ene Kaups**

Telefon: 503 0476

E-mail: Ene.Kaups@riigikogu.ee

Taustaks:

Uuringud ja raportid:

1. Eesti teaduse olukord: Eesti Teadusagentuuri raport „Eesti teadus 2025“, mis toob välja mitmed riskid praeguse teaduse rahastamise, erialade jätkusuutlikkuse ja õppejõudude ning teadlaste järelkasvu kindlustamisel.

etag.ee/wp-content/uploads/2025/01/Eesti_Teadus_2025.pdf

2. Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse (JRC) ja OECD juhitud rahvusvahelise kaheaastase projekti käigus valmis Eesti teadmispõhise poliitikakujundamise raport.

etag.ee/wp-content/uploads/2024/12/2024.11.30-TSI-EE-Final-report.pdf

Artikleid meedias:

- novaator.err.ee/1609230225/tasemel-teadusnou-takerdub-eestis-uudsuse-ja-valikkuulmise-taha
- novaator.err.ee/1609618568/noorteadlaste-nappus-seab-kusimargi-alla-eestikeelse-korghariduse-jatkumise
- arvamus.postimees.ee/8019203/jaak-aaviksoo-eesti-on-ilmselt-ambitsioonikaim-vaike-korgharidusriik
- www.err.ee/1608859724/mari-moora-jaame-kestma-uksnes-maailmale-avatud-hoiakuga
- novaator.err.ee/1609569229/konarlik-suhtlus-nurjab-teadusnou-poliitikuteni-joudmise
- novaator.err.ee/1609272243/akadeemilise-too-pingelisus-ohustab-korghariduse-jatkusuutlikkust
- epl.delfi.ee/artikkel/120134922/poliitkolumnist-margit-sutrop-uks-loos-viiest-voidab-meie-teadlased-visklevad-pealesunnituid-hasartmangusoltuvuses